

ស្ថាប័ន មន្ទីរ ដល់ ការ ណែនាំ ដ៏ មាន ប្រយោជន៍ ដល់ ភាព ត្រឹមត្រូវ (ត្រូវ តាម សីល ធម៌ មូល ការ ស្រាវ ជ្រាវ

វិធី ជា ច្រើន សំរាប់ ស្រាវ ជ្រាវ កំពុង ផ្លាស់ ប្តូរ គួរ អោយ ភ្ញាក់ ផ្អើល ។ ការ ធ្វើ ការ ស្រាវ ជ្រាវ ធ្លាប់ តែ ត្រូវ បាន គេ ចាត់ ទុក ជា សិទ្ធិ របស់ អ្នក វិទ្យា សាស្ត្រ ប៉ុណ្ណោះ តែ ក្នុង បច្ចុប្បន្ន នេះ ការ ស្រាវ ជ្រាវ បាន ត្រូវ គេ ឃើញ មាន នៅ តាម ពាណិជ្ជកម្ម របស់ សហគមន៍ ផង ដែរ ។ មាន ការ បង្កើន ការ ចេះ ដឹង មួយ ពី សារៈ សំខាន់ នៃ ការ គោរព សិទ្ធិ ផ្សេង ៗ របស់ អ្នក ចូល រួម មិន ត្រឹម តែ ជា មនុស្ស ម្នាក់ ៗ ទេ ថែម ទាំង ជា សមាជិក នៃ សហគមន៍ ផង ដែរ ដែល អាច ត្រូវ ទទួល ឥទ្ធិពល ពី ការ ស្រាវ ជ្រាវ នេះ ។

ក្នុង ពេល ដែល សហគមន៍ ជា ច្រើន បាន ចូល ប្រឡូក ក្នុង ការ ស្រាវ ជ្រាវ កាន់ តែ ខ្លាំង ឡើង ទ្វេ គ្រោះ (សភាព ចុះ ទឹក ក្រពើ ឡើង លើ ខ្លា) ពី សីល ធម៌ បាន ត្រូវ កើត មាន ឡើង នៅ គ្រប់ តំណក់ កាល ក្នុង ការ ស្រាវ ជ្រាវ ។ ទ្វេ គ្រោះ ទាំង នេះ រាប់ បញ្ចូល ទាំង សំណួរ ផ្សេង ៗ ដូច ជា អ្នក ណា ជា អ្នក សំរេច ថា តើ របៀប វារៈ នៃ ការ ស្រាវ ជ្រាវ មាន អ្វី ខ្លះ អ្នក ណា ដែល មាន ឥទ្ធិពល ក្នុង ការ ទំនាក់ ទំនង នៃ ការ ស្រាវ ជ្រាវ តើ ភាព ជា ដៃ គូ នឹង ត្រូវ រៀប ចំ ឡើង ដោយ របៀប ណា ហើយ វានឹង ដំណើរ ការ បាន ស្រួល ឬ យ៉ាង ណា និង អ្នក ណា ជា ម្ចាស់ នៃ ទិន្នន័យ ។ បញ្ហា ទាំង អស់ នេះ ត្រូវ ការ ប្រកាស អោយ គេ បាន ស្តាប់ និង ដឹង ព្រោះ ។

នៅ សាកល វិទ្យាល័យ ឡូ វែល ម៉ា ស្សា ឈូ សេត (University of Massachusetts Lowell)

ពួក យើង កំពុង ធ្វើ ការ យ៉ាង ស្រាវ ជ្រាវ ស្រាវ ជ្រាវ

ដើម្បី បង្កើត ការ ចូល រួម ភាព ជា ដៃ គូ ស្រាវ ជ្រាវ រវាង សាកល វិទ្យាល័យ ហើយ និង សហគមន៍ ដែល ត្រូវ គេ ផ្គត់ ផ្គង់ សេវា កម្ម មិន គ្រប់ គ្រាន់ ។ ក្រដាស ដ៏ មាន ប្រយោជន៍ ប៉ុន្មាន សន្លឹក នេះ ដែល រួម បញ្ចូល ក្នុង សៀវភៅ កូន វិធី នេះ ត្រូវ បាន គេ បង្កើត ឡើង ទុក ជា ផ្នែក មួយ នៃ ការ ប្រជុំ ផ្លាស់ ប្តូរ យោបល់ ផ្សេង ៗ ពី បញ្ហា សីល ធម៌ ក្នុង ការ ស្រាវ ជ្រាវ ដែល ផ្អែក លើ ភាព ជា ដៃ គូ ។

យើង សង្ឃឹម ថា ក្រដាស ដ៏ មាន ប្រយោជន៍ ប៉ុន្មាន សន្លឹក នេះ

អាច ជួយ អ្នក បាន ក្នុង ការ ដោះ ស្រាយ បញ្ហា ដែល ទាក់ ទង នឹង ភាព ត្រឹម ត្រូវ តាម សីល ធម៌ ខ្លះ ៗ ដែល ផុស ចេញ នៅ ក្នុង ភាព ជា ដៃ គូ ។

ប្រធាន បទ នៃ ក្រដាស ដ៏ មាន ប្រយោជន៍ នេះ មាន :

- ការ ចាប់ ផ្តើម ភាព ជា ដៃ គូ ដំបូង គឺ ការ ប្រមូល អ្នក ចូល រួម លេង
- សំនួរ ពី ភាព ជា ដៃ គូ ការ ស្រាវ ជ្រាវ ដំបូង ក្នុង សហគមន៍
- មូលដ្ឋាន នៃ ការ ស្រាវ ជ្រាវ រក ភាព ជា ដៃ គូ របៀប ដែល សហគមន៍ ថ្មី ឬ ថ្លែង កម្លាំង ក្នុង ការ ស្រាវ ជ្រាវ ភាព ជា ដៃ គូ
- អ្វី ៗ ដែល អ្នក តែង តែ ចង់ ដឹង ពី IRB's
- ការ ពុះ ពារ ឧបសគ្គ ជា ច្រើន ដើម្បី ទៅ ដល់ ភាព ជា ដៃ គូ
- កន្លែង តាំង គ្រឿង វិទ្យា សាស្ត្រ នៅ ក្នុង ទី ក្រុង ឡូ វែល
- ការ បង្កើត ចំណេះ ដឹង ក្នុង ការ ស្រាវ ជ្រាវ ភាព ជា ដៃ គូ

សូម មេត្តា ប្រើ កូន វិធី ទាំង នេះ ទៅ តាម បំណង របស់ អ្នក ចុះ យើង ខ្ញុំ នឹង សប្បាយ ចិត្ត កាន់ តែ ខ្លាំង ថែម ទៀត

ប្រសិន បើ យើង ខ្ញុំ បាន ទទួល ការ ឆ្លើយ តប ពី លោក អ្នក ដើម្បី បន្ថែម គ្រឿង គ្រៅ (យោបល់)

ដើម្បី ធ្វើ អោយ កូន វិធី ទាំង នេះ កាន់ តែ ប្រសិទ្ធិ ភាព ខ្លាំង ថែម ទៀត ។ បើ សិន ជា លោក អ្នក មាន ចំណង់ ឬ សំណួរ អ្វី

សូម អញ្ជើញ អ៊ីម៉ែល ទៅ Linda Silka (Linda_Silka@uml.edu, 978-943-4247). សូម អរគុណ!

ការចាប់ផ្តើមភាពជំនួញ ដកដំបូងគឺការប្រមូល អ្នកចូលរួមលេង

ដាស៊ី បូយីវ (Darcie Boyer)

ដូចអ្នកបានដឹងមកហើយពីបញ្ហា ឬទឹកកកនៅក្នុងសហគមន៍ ដែលអ្នកជឿថា ជាការធានាអោយមានការសិក្សាបានវែងឆ្ងាយ ថែមទៀតនោះ អ្នកចង់បានការតបតខ្លះ ដើម្បីអោយដឹងថាតើ អ្នកដទៃទៀតក្នុងសហគមន៍ មានអារម្មណ៍ដូចគ្នាទេ ឬនៃអ្នកមិនប្រាកដ ថាគួរតែរកមើលនៅឯណា ឬក៏សួរអ្នកណាឡើយ ។ របៀបខាងក្រោមនេះអាចជួយអ្នកជាគំនិតក្នុងការចាប់ផ្តើមបង្កើតភាពជាដៃគូនេះ បាន ។

ដើម្បីបង្ហាញ អោយយល់ពីដំណើរការនេះ សូមអោយប្រើឧទាហរណ៍មួយនេះៗ

ឧបមាថាអ្នកបានសំគាល់ឃើញថាការប្រើប្រាស់កង់ ដែលបានធ្លាក់ចុះ ដែលគួរអោយចាប់អារម្មណ៍ក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំនេះ បង្កើត អោយមានបញ្ហាដល់សុខភាព ការជ្រើសរើសការធ្វើដំណើរ និងបញ្ហាបរិដ្ឋាន ។ តើអ្នកគួរតែបង្កើតភាពជាដៃគូយ៉ាងណា ដើម្បីរកអោយ ឃើញនូវមូលហេតុដែលបណ្តាលអោយការប្រើប្រាស់កង់បានធ្លាក់ចុះហើយរកឃើញដំណោះស្រាយដែលល្អ ឡើងវិញ?

🚲 ស្វែងយល់ពីមនុស្សឬអង្គការដែលត្រូវប៉ះទង្គិចដោយការសិក្សានេះឬក៏អ្នកណាដែលមានឥទ្ធិពលក្នុងសហគមន៍ ដូចជាអ្នក ផ្តល់ការរក្សាសុខភាព សកម្មជនក្នុងសហគមន៍ ជនដែលគ្មានរថយន្តឬប័ណ្ណអនុញ្ញាតិ ក្រុមបរិដ្ឋាន អ្នករដ្ឋការក្នុងសាលា អ្នកគ្រោង ផែនការក្រុងជាដើម ។ ចូរសួរខ្លួនឯងថា តើអ្នកណាជាអ្នកមានជំហរក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះ?

ដើម្បីរកដៃគូស្រាវជ្រាវដែលមានលទ្ធភាពម្នាក់ អ្នកប្រហែលជាចង់រកមនុស្សម្នាក់ដែលមានវត្តមានល្អ ហើយត្រូវបានគេ ស្គាល់មុខមាត់ច្រើន នៅក្នុងសហគមន៍រួចហើយ បើសិនជាមិនអាចរកបានទេ អ្នកអាចចូលរកពិតមានពីសាកលវិទ្យាល័យក្នុងស្រុក និង ស្វែងរកអ្នកស្រាវជ្រាវម្នាក់ ដែលបានធ្វើការក្នុងវិស័យនេះ ឬក៏អ្វីដែលទាក់ទងនឹងវិស័យនេះ ។

🚲 ឥឡូវនេះអ្នកមានបញ្ហាឈ្មោះនៃដៃគូដែលមានសមត្ថភាព បន្ទាប់មកគឺអញ្ជើញពួកគេមកដើម្បីចូលរួមជាដៃគូជាមួយអ្នក និងអ្នកដទៃទៀតផង ។ ម្នាក់ៗមានវិធីនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងផ្សេងៗគ្នា អ្នកខ្លះចូលចិត្តប្រើទូរស័ព្ទ តែអ្នកខ្លះទៀត ចូលចិត្តការ សរសេរសំបុត្រជាង ទោះជាប្រៀបនៃការទាក់ទងគ្នាដែលអ្នកចង់ធ្វើយ៉ាងម៉េចក៏ដោយក៏នៅមានពិតមានខ្លះៗទៀត ប្រហែលជាអ្នក ចង់បញ្ចូល បន្ថែមទៀតផងដែរ ។

✦ ចូរណែនាំខ្លួនឯងដើម្បីអោយគេដឹងថាអ្នកជាអ្នកណាហើយហេតុអ្វីបានជាអ្នកមានចំណាប់អារម្មណ៍ក្នុងគំរោងការនេះ ។

“ខ្ញុំឈ្មោះ Darcie Boyer រស់នៅ Lowell Highlands ។ ខ្ញុំចង់លើកទឹកចិត្តកូនខ្ញុំទាំងអស់អោយជិះកង់ទៅ សាលា រៀន ហើយទៅលេងនៅសួនឧទ្យាន ឬនៃខ្ញុំបាទអំពីសុវត្ថិភាពរបស់ពួកគេ ។ ខ្ញុំចង់ស្វែងយល់អោយបានដឹងច្បាស់ ថាតើសហគមន៍ យើងអាចប្រើរបៀបយ៉ាងណាទើប ដែលក្នុងពេលតែមួយអាចបង្កើនសុវត្ថិភាព និង បង្កើនការប្រើប្រាស់កង់ នេះបាន” ។

✦ ចូរផ្តល់បទពិសោធន៍ខ្លះៗអំពីការស្រាវជ្រាវនេះ បង្ហាញពួកគេថាអ្នកមានចំណាប់អារម្មណ៍យ៉ាងណាសរសើរហើយថែមទាំងមាន គំនិតយោបល់ពីបញ្ហានេះរួចហើយ ។ គន្លឹះគឺត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានអោយបានគ្រប់គ្រាន់ដល់ពួកគេ ដើម្បីអោយពួកគេចាប់ អារម្មណ៍ ឬនៃ មិនត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានច្រើនពេកទេ អ្នកអាចធ្វើអោយគេចេញទ្រាន់ អ្នកមិនចង់អោយគេដឹងថាអ្នកមានចំណេះ ទៅបញ្ហាហ្នឹងរួច ហើយ ដែរទេ ។

✦ “ខ្ញុំបានដឹងអំពីសហគមន៍ជាច្រើននៅក្នុងរដ្ឋអូរីហ្គិន(Oregon) ដែលបានអនុវត្តនិវាធានការដែលធ្វើអោយចរាចរណ៍បាន ស្ងប់ស្ងាត់ ហើយខ្ញុំជឿជាក់ថាពួកយើងអាចទទួលបានគំនិតដ៏មានតម្លៃខ្លះៗពីបទពិសោធន៍ របស់ពួកគេ ឬនៃខ្ញុំក៏ចង់ដឹងអោយបាន

ច្បាស់ ថាផ្លូវដោះស្រាយនេះនឹងមានប្រសិទ្ធភាពសំរាប់សហគមន៍យើងដែរទេ ។ វាប្រហែលជាមានយុទ្ធសាស្ត្រផ្សេងទៀត ដែលយើងអាច ប្រើប្រាស់បាន នេះគឺជាអ្វីដែលខ្ញុំសង្ឃឹមថានឹងទទួលបានតាមរយៈភាពជាដៃគូនេះ” ។

✦ ចូរទទួលស្គាល់ជំនាញរបស់ពួកគេ ជ្រើសយកឧទាហរណ៍នៃការងាររបស់គេពីមុនៗមក ហើយនិងពន្យល់ដោយលើកឧទាហរណ៍ ពីអ្វីដែលអ្នកគិតថាពួកគេផ្តល់អោយដល់ភាពជាដៃគូនេះ ។ ប្រាប់អោយពួកគេដឹងនូវអ្វីដែលអ្នកចង់បាន ពីពួកគេ ។

“ទោះបីជាការប្រមូលមតិរបស់ខ្ញុំដែលទាក់ទងនឹងបញ្ហានេះ គឺជាសុវត្ថិភាពក៏ដោយ ខ្ញុំក៏នៅតែចាប់អារម្មណ៍នឹងប្រយោជន៍នៃបរិដ្ឋានដែលការប្រើប្រាស់កង់អោយបានកើនឡើងនេះដែរ ។ អ្នកបានធ្វើការងារដ៏អស្ចារ្យនៅក្នុងសហគមន៍ ដែល បានធ្វើអោយយើងដឹងច្បាស់ពីបញ្ហានៃការចោលសំរាម ហើយខ្ញុំមានអារម្មណ៍ថាបទពិសោធន៍ ទៅលើបញ្ហាបរិដ្ឋាន របស់ខ្ញុំអាចជាទ្រព្យដ៏សំខាន់មួយសំរាប់ភាពជាដៃគូរបស់យើង” ។

✦ នេះប្រហែលជាមានប្រយោជន៍ក្នុងការបង្ហាញស្ថានភាពនេះទៅជាបញ្ហាមួយដើម្បីនាំមកនូវកិច្ចជួលចិត្ត ។ មានបញ្ហាជាច្រើនដែលត្រូវការដោះស្រាយ ហើយមនុស្សម្នាក់នេះមានគំនិតយោបល់ខ្លះៗដែលត្រូវការរួមបញ្ចូលគ្នា ។

“ក្នុងចំណោមបញ្ហាពិបាកៗទាំងអស់ បញ្ហាមួយដែលខ្ញុំជួបប្រទះក្នុងភាពជាដៃគូនេះគឺការពន្យល់មនុស្សអោយផ្លាស់ប្តូរការយល់ឃើញរបស់ពួកគេថា ត្រូវតែផលិតកង់អោយបានច្រើនឡើងវិញ ។ ខ្ញុំជឿជាក់ថាជោគជ័យរបស់អ្នកក្នុងវិស័យកាត់បន្ថយការចំណាយអាចជួយភាពជាដៃគូនេះដោះស្រាយបញ្ហាកែប្រែប្រហែលជាអាចជួយភាពជាដៃគូនេះ ដោយបញ្ចុះបញ្ចូល គំនិតអោយមានការប្រើប្រាស់កង់ទៅសង្គមគេតទ្បូវ ដែលកំពុងពេញនិយមក្នុងការប្រើប្រាស់ឡាន” ។

✦ ចូររាយការណ៍បំណងរបស់សម្ព័ន្ធភាពនៃការស្រាវជ្រាវខ្លះៗដែលអាចសំរេចទៅបាន ដើម្បីពន្យល់ពីប្រយោជន៍នៃការចូលរួមជាក្រុមមួយ ។

“ខ្ញុំសង្ឃឹមថាដោយសារភាពជាដៃគូនេះ សហគមន៍យើងអាចបង្កើតការប្រើប្រាស់កង់ ហើយបន្ថយដំណើរស្ទះចរាចរណ៍បង្កើនសុវត្ថិភាព និង ធ្វើអោយគុណភាពខ្យល់កាន់តែប្រសើរឡើង ។ យើងអាចសំរេចការនេះទៅបានគឺ ដោយសារការ យល់ដឹងជំរៅនៃការចូលរួមនៅក្នុងភាពជាដៃគូនេះ” ។

🚲 អ្នកបានធ្វើការដ៏អស្ចារ្យមួយដោយបានបង្កើតការចាប់អារម្មណ៍ក្នុងគំរោងការស្រាវជ្រាវដែលមានបញ្ជីនៃក្រុមជាច្រើន ដែលបានចាប់អារម្មណ៍ ។ នេះប្រហែលជាគំនិតល្អមួយ បើយើងមានការប្រជុំតូចៗតាមតុមូលនិយាយពីចំនុចសំខាន់ៗទាំង នេះមុនពេលមានការប្រជុំធំក្នុងសហគមន៍ ។ នេះអាចជួយយើងអោយកំណត់គោលបំណងខ្លះៗបាន ហើយនិងធានាថាយើង អាចបញ្ជាក់ពីគំនិត និង បង្ហាញការចាប់អារម្មណ៍ផ្សេងៗទាំងអស់ក្នុងពេលប្រជុំ ។ នៅពេលដែលរៀបចំការប្រជុំនេះ ចូរ ព្យាយាមរកពេលវេលាណា ដែលសម ស្របសំរាប់អ្នករាល់គ្នា ហើយទីកន្លែងដែលមានបរិយាកាសល្អហើយផ្តល់ភាពកក់ក្តៅ និងងាយស្រួលផងដែរ ។

🚲 ប្រើការតបតដែលអ្នកបានទទួលពីការប្រជុំតុមូល ដើម្បីបង្កើតរបៀបវារៈមួយសំរាប់ការប្រជុំសហគមន៍ ។ អ្នកប្រហែលជាចង់ចែករំលែករបៀបវារៈនេះអោយទៅអ្នកផ្សេងទៀត ដែលបានចូលរួមការប្រជុំ ដើម្បីអោយពួកគេ មានឱកាស បញ្ចេញយោបល់ទៅលើមតិការនេះ ។

🚲 ឥឡូវនេះអ្នកអាចយកគំរោងការទៅសហគមន៍ ។ នេះគឺពេលដែលយើងត្រូវឡើងជិះកង់ ។

ការពិចារណា ៗ ដែល ត្រីម (ត្រីម តាមសីល ធិ មក្នុងការស្រាវ ជ្រាវ ដែល បាន ចូល រួម

មតិរបស់ អ្នកស្រាវ ជ្រាវ

ម៉ារីយ៉ាន ខូស្តេឡូ (Maryjane Costello)

បញ្ហាសំខាន់មួយនៃបញ្ហាសំខាន់ៗជាច្រើន តែមិនមែនជាបញ្ហាសំខាន់បំផុតមួយ ដែលជនម្នាក់ៗ

និងក្រុមផ្សេងៗបានចុះប្រឡូក ប្រឈមមុខដោះស្រាយនឹងភាពជាដៃគូ ដែលមានមូលដ្ឋានក្នុងសហគមន៍ នោះគឺអំណាច ។
ក្នុងទំនាក់ទំនងណាមួយក៏ដោយ ជនណាដែល មានអំណាច កំនត់ថាតើ អ្នកណា វិធីណា ជាអ្វី ហើយនិងហេតុអ្វី
បានជាមូលហេតុប្រាកដមួយនេះត្រូវបានគេជ្រើសរើសនិងធ្វើតាម ។ ក្នុង ទំនាក់ទំនងនៃភាពជាដៃគូស្រាវជ្រាវមួយ
អំណាចត្រូវបានបង្ហាញអោយឃើញដោយការឃុំគ្រង គឺថាតើអ្នកណាគ្រប់គ្រងអ្វីដែលត្រូវស្រាវ ជ្រាវ ហេតុអ្វីត្រូវស្រាវជ្រាវពីវា
ហើយតើត្រូវស្រាវជ្រាវយ៉ាងណា និងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ ។ យើងត្រូវដឹងថាមនុស្សម្នាក់ៗដែលចូល
រួមក្នុងភាពជាដៃគូអាចប្រើប្រាស់ប្រភពនៃអំណាចមួយបាន គឺថាវាជាការក្តោបក្តាប់ផ្នែកដែលទាក់ទងនឹងទំនៀមទំលាប់ និងមូលដ្ឋាន
ចំណេះដឹងនៃអ្នកស្រាវជ្រាវ ឬក៏ការរុករកប្រើប្រាស់ និងការយល់ដឹងពីមនុស្ស ប្រពៃណី និងវប្បធម៌របស់អ្នកចូលរួមក្នុងសហគមន៍ ។

ដើម្បីធានាថាបញ្ហានៃអំណាចដែលត្រូវបានប្រគល់ដោយយុត្តិធម៌ក្នុងភាពជាដៃគូស្រាវជ្រាវ អ្នកចូលរួមក្នុងភាពជាដៃគូស្រាវ
ជ្រាវដែលមានមូលដ្ឋានក្នុងសហគមន៍ម្នាក់ៗ

ត្រូវវាងវៃរវាងយល់ចុងដើមពីការពិចារណាដ៏ត្រឹមត្រូវដែលកំនត់ពីរបៀបដែលគំរោងការនេះ ត្រូវបានគេរៀបចំ និងអនុវត្តន៍ ។
ពេលដែលយើងម្នាក់ៗប្រហែលជាមានអារម្មណ៍ជឿជាក់ថា យើងយល់ពីកាតព្វកិច្ច

និងការទទួលខុសត្រូវលើតិរិយាបទដែលត្រឹម ត្រូវ យើងប្រហែលជាមិនជឿជាក់ទេ ប្រសិនបើគេសុំអោយយើងកំនត់
និងពន្យល់ពាក្យ "សីលធិម" ។ ដើម្បីបកប្រែអត្ថន័យ នៃការសំរេច ចិត្តរបស់តុលាការលើសៀវភៅសរសេរ ឬរូបភាពអាសអាភាស
យើងប្រហែលជាមិនអាចកំនត់ពាក្យសីលធិមបានទេ ប៉ុន្តែយើងដឹងថាវា នឹងដូចអ្វី នៅពេលដែលយើងឃើញវា ។

ក្នុងសៀវភៅវិចនានុក្រមទំនើបអក់ស្វាត (Oxford Modern Dictionary) សីលធិមត្រូវបាន គេអោយអត្ថន័យ
ថាជាប្រព័ន្ធមួយនៃគោលការណ៍ដឹងខុសដឹងត្រូវ អត្ថន័យគឺមិនច្បាស់លាស់គ្រប់គ្រាន់សំរាប់ប្រើប្រាស់នៅឡើយ ។ វាអាច
ជួយក្នុងការបំបែកគំនិតនៃសីលធិមទៅជាឃ្លានិងពាក្យសំខាន់ៗ ដូចជា "បណ្តាលអោយគ្មានគ្រោះអ្វី" "កង្វល់ពីគំរូនៃមាយាទទូទៅ"
ភាព សមរម្យ ភាពយុត្តិធម៌ សេចក្តីគោរព ឬក៏ភាពថ្លៃថ្នូរ ។

យើងរាល់គ្នាប្រហែលឆ្លើយតបទៅ "គន្លឹះសីលធិម" ផ្សេងៗដោយផ្អែកលើប្រវត្តិ និងបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់យើង ។
ប្រសិន បើខ្ញុំជាមនុស្សចាស់ដែលគ្មានលំនៅម្នាក់ ភាពថ្លៃថ្នូរអាចផ្តល់នូវមូលដ្ឋាននៃគំនិតត្រឹមត្រូវតាមសីលធិមរបស់ខ្ញុំ
តែប្រសិនបើខ្ញុំជាស្ត្រីម្នាក់ ក្តីយុត្តិធម៌អាចផ្តល់នូវការភ្ជាប់ដ៏ត្រឹមត្រូវទៅនឹងទស្សនៈរបស់ខ្ញុំចំពោះពិភពលោកទាំងមូល ។
យើងទាំងអស់គ្នាត្រូវតែវាងវៃរវាងដឹងពី ការពិតដែលថា នៅពេលដែលយើងធ្វើការជាមួយបញ្ហាផ្សេងៗនៃសីលធិម
យើងត្រូវធ្វើជាគំរូដ៏ល្អបំផុតនៃការបត់បែន ដែលបន្តការទទួល គំនិតថ្មីៗ និងការស្ម័គ្រចិត្តចង់ស្តាប់យោបល់របស់អ្នកចូលរួមគ្រប់គ្នា ។

ប៉ុន្តែបន្ថែមពីលើការយល់ដឹងពីរបៀបដែលយើងកំនត់ន័យនៃសីលធិមដែលមានជាប់ជានិច្ចក្នុងគោលដៅឆ្ពោះទៅរកភាពជាដៃ
គូ ស្រាវជ្រាវ យើងក៏ត្រូវការមើលឯកន្លែងផ្សេងៗក្នុងរង្វង់នៃការស្រាវជ្រាវ ដែលយើងបានជួបប្រទះនឹងការបាត់បង់ផ្សេងៗ
ដែលគំរូរអោយ យើងយកចិត្តទុកដាក់ពីបញ្ហាសីលធិម ។

ដើម្បីធានាថាយើងនឹងធ្វើអោយការស្រាវជ្រាវស៊ីត្តានឹងភាពទទួលខុសត្រូវត្រឹមត្រូវតាមសីលធម៌
 យើងត្រូវការសួរខ្លួនឯងនូវសំណួរដែលនឹងជួយយើងអោយបានដឹងច្បាស់លាស់ថា
 យើងវាងវៃរាប់ដឹងពីតម្រូវការនៃភាពជាដៃគូនៃសហគមន៍ របស់យើង ។
 យើងត្រូវការរក្សាកិច្ចខ្ពស់នៃការយល់ដឹងដ៏ត្រឹមត្រូវតាមសីលធម៌គ្រប់តំណក់កាលនៃរង្វង់នៃការស្រាវជ្រាវ គឺមិនត្រឹមតែ
 ពេលចាប់ផ្តើមគំរោងការប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងដំណើរការដែលបន្តតាមរយៈការអនុវត្តន៍គំរោងការនេះផង ។
 វិធីមួយក្នុងការធ្វើយ៉ាងដូច្នោះ គឺគ្រោងតំណក់កាលផ្សេងៗនៃរង្វង់ការស្រាវជ្រាវ និងចូលរួមគិតរកសំណួរអ្វី
 ដែលយើងគួរតែសួរដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពរបស់យើងក្នុងការ ធ្វើការជាមួយគំរូភាពជាដៃគូដែលមានមូលដ្ឋានក្នុងសហគមន៍ ។
 ឧទាហរណ៍ដូចជា យើងប្រហែលជាចង់សួរ៖

ក្នុងតំណក់ការគ្រោងគំរោងការ៖

- តើខ្ញុំកំពុងប្រឡូកនឹងសហគមន៍បានដល់កំរិតណាហើយ?
- តើសហគមន៍មានដំណើរការដល់ណាហើយ?
- តើមានប្រយោជន៍អ្វីខ្លះសំរាប់សហគមន៍?
- តើវិប្បធិមនិងប្រពៃណីនៃសហគមន៍ត្រូវបានគោរពយ៉ាងដូចម្តេច?

ក្នុងតំណក់ការប្រមូលព័ត៌មាននៃគំរោងការ៖

- តើអ្នកចូលរួមត្រូវបានគេជ្រើសរើសយ៉ាងដូចម្តេច?
- តើសំណួរសំរាប់ការស្រាវជ្រាវត្រូវបានគេជ្រើសរើសយ៉ាងដូចម្តេច (និងដោយសារអ្នកណា)?
- តើរឿងផ្តល់ខ្លួននិងការសំរាប់រស់មនុស្សម្នាក់ៗ និងសហគមន៍ដែលទាក់ទិន ត្រូវបានការពារយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?
- តើត្រូវប្រើវិធីបែបណាខ្លះ (ហើយរបៀបទាំងនោះត្រូវបានគេជ្រើសរើសយ៉ាងដូចម្តេច)?
- តើព័ត៌មានដែលបានប្រមូលត្រូវប្រើប្រាស់យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?

ក្នុងតំណក់កាលវិភាគទិន្នន័យ៖

- តើព័ត៌មានដែលប្រមូលបាននឹងត្រូវវិភាគ ឬបកប្រែយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?
- តើសហគមន៍មានអ្វីសំរាប់បញ្ចូលក្នុងដំណើរការវិភាគឬទេ?

នៅចុងបញ្ចប់នៃគំរោងការ៖

- តើនឹងមានការផ្លាស់ប្តូរណាមួយដែលអាចកើតឡើង ត្រូវបានចាប់ផ្តើមដោយសារលទ្ធផលផ្សេងៗស្រាវជ្រាវ?
- តើតួនាទីនៃអ្នកស្រាវជ្រាវនិងសហគមន៍ក្នុងការកំណត់ថាការផ្លាស់ប្តូរនេះដូចអ្វីនោះមានអ្វីខ្លះ?

សួរសំណួរទាំងនេះមិនមែនធានាថាការស្រាវជ្រាវរបស់យើងគឺត្រឹមត្រូវតាមសីលធម៌

និងត្រូវបានបញ្ចូលគ្នាជាមួយនឹងគំរូស្រាវជ្រាវ ដែលមានមូលដ្ឋានក្នុងសហគមន៍នោះទេ
 តែការសួរសំណួរទាំងនេះគឺពិតជាជួយយើងអោយនៅតែវាងវៃរាប់យល់ដឹងថា អ្វីៗដែលយើងធ្វើ ក្នុងកំឡុងពេលស្រាវជ្រាវ
 ប៉ះពាល់ដល់ភាពជាដៃគូដែលមានមូលដ្ឋានក្នុងសហគមន៍ ។ ដំណើរការនេះជួយយើងក្នុងការបង្កើតបទពិសោធន៍ ស្រាវជ្រាវ
 ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងយ៉ាងពេញលេញពីបំណងរបស់យើងដែលចង់គោរពសិទ្ធិ ភាពផ្តាច់ខ្លួន និងភាពផ្តៃផ្តួរនៃអ្នកចូលរួមស្រាវជ្រាវ
 ដែលជិតគ្នានឹងគោលដៅនៃគំរោងការដែលរស់រវើក និងប្រកបដោយវិទ្យាសាស្ត្ររបស់អ្នកស្រាវជ្រាវ ។

សំណួរពីភាពជឿ ដក់ការស្រាវជ្រាវ ដំបូងក្នុងសហគមន៍

នេវៀម ក្រេត (Niem Kret)

សំណួរសំរាប់សហគមន៍

សំណួរសំរាប់អ្នកស្រាវជ្រាវ

1. ក្នុងនាមជាសមាជិកសហគមន៍ម្នាក់ តើអ្នកធ្លាប់បានគេប្រាប់ទេ ថាការសិក្សាស្រាវជ្រាវដែលបានគ្រោងទុកមួយគឺដើម្បីធ្វើអ្វីឬទេ?
2. ក្នុងនាមជាសមាជិកសហគមន៍ម្នាក់ តើអ្នកធ្លាប់បានគេអញ្ជើញ អោយជួយក្នុងការរៀបចំកម្មវិធីស្រាវជ្រាវហើយតើកម្មវិធី ស្រាវ ជ្រាវនោះទំនងជាមានផលប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍ឬទេ?
3. តើធ្លាប់ពិចារណាថា តើការស្រាវជ្រាវត្រូវតែរៀបចំរបៀបម៉េច ដើម្បីអោយលទ្ធផលទំនងជាអាចអនុវត្តផ្ទាល់ក្នុងការជំរុញ បញ្ហា ការប្រយុទ្ធផ្សេងៗដល់សហគមន៍?
4. ក្នុងនាមជាសមាជិកសហគមន៍ម្នាក់ តើអ្នកធ្លាប់ត្រូវបានគេ អញ្ជើញទៅចូលរួមដោយមានសិទ្ធិស្មើគ្នា ក្នុងជំហានទាំងអស់ក្នុង រង្វង់នៃការស្រាវជ្រាវដូចជា ការស្រាវជ្រាវរហូតដល់មានបទ ពិសោធន៍នៃ ការរកព័ត៌មានដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាបច្ចុប្បន្ន?

សមាជិកសហគមន៍ជាញឹកញាប់សរសើរអំពី: សាលារៀន សាកល វិទ្យាល័យ ស្ថាប័ន និងអង្គការផ្សេងៗ ហើយជឿជាក់ថា អ្នកស្រាវ ជ្រាវច្រើនមិនធ្វើការដើម្បីអោយជីវិតមនុស្ស និងសហគមន៍ កាន់តែប្រសើរ ។ ដោយគ្មានបទពិសោធន៍ មិនល្អខ្លះ ជាមួយអ្នក ស្រាវជ្រាវ ឬបទពិសោធន៍មិនល្អពីការចូលរួមស្រាវជ្រាវ សមាជិក សហគមន៍បន្តចង់ជួយក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវយ៉ាងសកម្ម ។

ការប្រឡូកនឹងសហគមន៍ក្នុងការរៀបចំបង្កើតការស្រាវជ្រាវអាច មានប្រយោជន៍យ៉ាងច្រើនរួមមាន:

សមាជិកសហគមន៍មានចំណេះដឹង និងព័ត៌មានដ៏មានតម្លៃ ដែលអាចជួយការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ។ ឧទាហរណ៍ដូចជា ចំណេះដឹង ពីរចនាសម្ព័ន្ធ និងសមាសភាពនៃសហគមន៍ គោលនយោបាយក្នុង ស្រុក បញ្ហាក្នុងស្រុកជាអចិន្ត្រៃយ៍ ឬការប្រែប្រួលជាលំដាប់ និង ការផ្លាស់ប្តូរនៃសហគមន៍ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះ ។

1. សំណួរអ្វីដែលអ្នកគួរតែសួរខ្លួនឯងមុនចាប់ផ្តើមការសិក្សា ស្រាវជ្រាវ ជាមួយ ក្រុមដែលដំបូង?
2. តើអ្នកចូលរកធនធាន និងព័ត៌មានរបស់សហគមន៍យ៉ាងដូចម្តេច? តើអ្នក មានគំរោងចូលរកដោយមិនចូលប្រឡូកជាមួយនឹងសមាជិក សហគមន៍ ឬក៏អ្នក ដឹកនាំឬ?
3. ពេលដែលអ្នកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ តើផលប្រយោជន៍អ្វី នឹងបានមកពី ការធ្វើការជាមួយសមាជិកសហគមន៍? តើមានអ្វីខ្លះដែលជា ឧបសគ្គរាំងស្ទះ?
4. តើបញ្ហាដែលត្រឹមត្រូវតាមសីលធម៌អ្វីខ្លះដែលអ្នកគួរតែយកមក ពិចារណា មុនពេលធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ?
5. តើអ្នកចង់ទទួលបានបញ្ជីសំនួរនិងការអនុវត្តដែលបានរៀបចំ និងមានតុល្យ ភាពយ៉ាងណាឬទេ?

ទាំងនេះគ្រាន់តែជាសំនួរខ្លះដែលអ្នកអាចជាចង់ពិចារណានៅពេលដែល អ្នក រៀបចំធ្វើការស្រាវជ្រាវ ។ ការស្រាវជ្រាវផ្សេងៗ តំរូវ បច្ចេកទេស ខុសៗគ្នា ប៉ុន្តែមានការស្រាវជ្រាវជាច្រើនដែលទាក់ទិន នឹងសមាជិក សហគមន៍ និង សហគមន៍ ។ ភាពជាដៃគូប្រហែលជាពិបាកក្នុងការសំរេច ជោគជ័យ ប៉ុន្តែក្នុង ពេលជាមួយគ្នានេះ ការស្រាវជ្រាវនៃ ភាពជាដៃគូ អាចផ្តល់ការពេញចិត្តនិង មានសក្តានុពលក្នុងការនាំយកនូវ ប្រយោជន៍ ដ៏អស្ចារ្យដល់អ្នកស្រាវជ្រាវ និងសហគមន៍ ។ ផលប្រយោជន៍ទាំងនេះ រួមមាន:

- ទិន្នន័យនិងបទពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវដែលបញ្ជាក់បញ្ហានៃភាព ប្រឡូកដ៏ ធំបំផុតដល់អ្នកទទួលបាន
- ការដែលអាចកើតឡើងបានកើនឡើងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ ដែល បានសាយភាយ និងធ្វើអោយអ្នកស្តាប់តាមដាន អន្តរសារចង់ អនុវត្តតាម បទពិសោធន៍នេះ ។
- ការសិក្សាស្រាវជ្រាវដែលមានប្រសិទ្ធិភាព និងការបន្តនៃការស្រាវជ្រាវ គឺថាការស្រាវជ្រាវនេះទំនងជារៀបចំបាន ប្រសើរនៅពេល ដែលវាទាក់ទិននឹង

- 🏠 ការយល់ដឹងយ៉ាងស៊ីជម្រៅនៃភាពខុសគ្នាក្នុងវប្បធម៌មួយ
- 🏠 ការយល់ដឹងក្នុងការពង្រឹងភាពមានប្រយោជន៍និងលទ្ធភាពនៃការស្រាវជ្រាវដែលបានធ្វើមកហើយក្នុងសហគមន៍
- 🏠 ចំណេះដឹងទៅលើអ្វីដែលជាតំរូវការ និងចំនាប់អារម្មណ៍នៃសហគមន៍
- 🏠 សមត្ថភាពដើម្បីជួយអ្នកស្រាវជ្រាវចូលឆ្ពោះទៅសហគមន៍និងធនធានរបស់សហគមន៍
- 🏠 សមត្ថភាពក្នុងការបង្កើនការប្រើធនធាន ការបំរើ និងព័ត៌មាន របស់សហគមន៍
- 🏠 ការមើលឃើញនៃតំរូវការយ៉ាងច្រើនដែលបានឡើងផ្ទៃយ៉ាងល្អ អាចបន្ថែមការស៊ីជម្រៅទៅការសិក្សាស្រាវជ្រាវ
- 🏠 សមាជិកសហគមន៍អាចបន្តការអនុវត្តន៍ និងប្រើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ប្រសិនបើពួកគេប្រឡូកក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ។ ឧទាហរណ៍គឺអ្នកស្រាវជ្រាវនៃសហគមន៍ដែលកំពុងព្យាយាមត្រួតពិនិត្យសាបដែលមានជាតិបារីតពុល ប្រហែលជាស្ម័គ្រគ្រប់គ្នា ដើម្បីការពារសុខភាពរបស់ពួកគេ ។
- 🏠 សមាជិកសហគមន៍អាចជួយ ការស្រាវជ្រាវដើម្បីរៀបចំគំរោង ឧបករណ៍ ការវាយតម្លៃ និងការអនុវត្តន៍ស្រាវជ្រាវ កាន់តែល្អប្រសើរ ។
- 🏠 ភាពជាដៃគូអាចបង្កើនសមត្ថភាពនៃសហគមន៍ ដោយទទួលបានការហ្វឹកហ្វឺនពីអ្នកស្រាវជ្រាវ ។
- 🏠 សមាជិកសហគមន៍ដែលបានប្រឡូកក្នុងការគ្រោង និងការអភិវឌ្ឍន៍ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ នឹងយល់ពីការស្រាវជ្រាវកាន់តែប្រសើរថែមទៀត ។
- 🏠 អ្វីដែលប៉ះពាល់សមាជិកសហគមន៍ពីការស្រាវជ្រាវ
- 🏠 បង្កើតសមត្ថភាពសហគមន៍
- 🏠 ការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍
- 🏠 ការបង្កើនកំលាំងសហគមន៍
- 🏠 ការរកឃើញរបស់សហគមន៍ពីប្រភពដើម មូលហេតុនៃបញ្ហា តំរូវការនៃសហគមន៍
- 🏠 បង្កើនទំនាក់ទំនងសហគមន៍ ទំនាក់ទំនងនឹងសង្គមដើម

អ្នកដែលជាបង្គោល ដូចជាអ្នកស្រាវជ្រាវ អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ សមាជិកសហគមន៍ អង្គការដែលមានមូលដ្ឋានក្នុងសហគមន៍ ស្ថាប័ន សាកលវិទ្យាល័យ អ្នកដឹកនាំសហគមន៍ អ្នកផ្តល់ព័ត៌មាន សំខាន់ៗ និង អ្នកចូលរួមនានា ។

🏠 ការស្រាវជ្រាវដែលមានប្រសិទ្ធភាពនាំទៅដល់ ផលប្រយោជន៍សហគមន៍ផ្ទាល់និងមានឱកាសល្អថែមទៀត ក្នុងការអនុវត្តន៍ការស្រាវជ្រាវ និងផលប្រយោជន៍សហគមន៍ ។ ការអនុវត្ត និងការរៀបចំ ស្រាវជ្រាវ នឹងត្រូវពិចារណា មែកធាងទាំងអស់ ការយល់ឃើញរបស់ អ្នកស្រាវជ្រាវ ការយល់ឃើញ របស់សហគមន៍ និងការគាំទ្រ និងការប្រឆាំង នៃការសិក្សា ស្រាវជ្រាវទាំងអស់ ។

- តើវប្បធម៌នៃសហគមន៍ជាអ្វី? តើជាប្រពៃណីផ្សេងៗឬ?
- តើការស្រាវជ្រាវនឹងប៉ះពាល់សហគមន៍អ្វីខ្លះ?
- តើផលប្រយោជន៍នេះគឺសំរាប់សហគមន៍ទេ? ឬក៏ សំរាប់ខ្លួន ខ្ញុំ ឬសំរាប់អ្នកស្រាវជ្រាវតែប៉ុណ្ណោះ?
- តើខ្ញុំគួរតែទុកការផ្លាស់ប្តូរជីវិតមាន ឬក៏អវិជ្ជមាន ក្នុងសហគមន៍? តើនឹងមានភាពលំអៀង ភាពអាម៉ាស ឬក៏ការ ប្រកាន់ពូជសាសន៍ ដោយសារការស្រាវជ្រាវឬ?

🏠 អ្នកស្រាវជ្រាវអាចមានការយល់ឃើញ និងចំណេះដឹងនៃ សហគមន៍ច្រើនទៀតពេលដែលមានភាពជាដៃគូមួយ ។ ឧទាហរណ៍: ភាពខុសគ្នានៃសហគមន៍ វប្បធម៌ ការប្រែប្រួលជាលំដាប់ ឬការផ្លាស់ប្តូរ ប៉ុន្មានឆ្នាំនេះ ដូចជាមនុស្សជាច្រើនមាន ជំងឺទឹកនោមផ្អែម និងភាពធាត់ពេក ។ ការសំលឹងទៅមើលសេចក្តីត្រូវការផ្សេងៗ របស់សហគមន៍ ។ សហគមន៍ផ្តល់នូវ គោលការណ៍ ការយល់ដឹង និងចំណេះដឹង ឬក៏ សហគមន៍ ជាច្រើនទៀត

🏠 ភាពខុសគ្នានៃសហគមន៍រួមបញ្ចូលទាំងក្រុមនៃជនជាតិផ្សេងៗ វប្បធម៌ និងការអនុវត្តន៍ តើសហគមន៍ត្រូវធ្វើអ្វីដំបូងគេបង្អស់ រួមនឹងការ សំរបសំរួលដើម្បី ឆ្ពោះទៅការប្រថុយប្រថាន ឬឥទ្ធិពលលើការផ្លាស់ប្តូរនៃ សង្គម និងការប្រែប្រួលនៃបរិដ្ឋាន

🏠 អ្នកស្រាវជ្រាវអាចមានការយល់ឃើញកាន់តែល្អថែមទៀតទៅលើបញ្ហា ដែលបានរកឃើញ ឬបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ ។ ចូរសម្លឹងមើលបញ្ហាអោយបានច្បាស់ជាងនេះទៅទៀត ការសន្និដ្ឋានបញ្ហាផ្សេងៗ និងការយល់ ដឹង ឬសីលធម៌ និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវដែល មានប្រយោជន៍ ។

🏠 អ្នកស្រាវជ្រាវអាចយល់ពីតម្លៃសហគមន៍ ដូចជា ការហ្វឹកហ្វឺន ការងារ

បន្ថយការប្រកាន់ពូជសាសន៍ និងយល់ច្រឡំ រវាងសហគមន៍ និងអ្នកស្រាវជ្រាវ

👉 ភ្ជាប់ការស្រាវជ្រាវទៅនឹងការស្រាវជ្រាវស្រដៀងគ្នានៅក្នុងសហគមន៍ផ្សេងៗទៀតហើយការត្រូវការអោយដឹង និងការអនុញ្ញាត នៃសមាជិកសហគមន៍

👉 សមាជិកសហគមន៍ប្រហែលជាចង់ចូលរួមក្នុងវិធីការពារនានា

👉 សមាជិកសហគមន៍នឹងយល់ការយល់នូវឃើញរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវនិងអ្នកស្រាវជ្រាវអាចយល់ពីសហគមន៍ និងព្រឹត្តិការណ៍នៃវប្បធម៌

👉 យល់ពីសិទ្ធិនៃសមាជិកសហគមន៍

👉 តើផលវិបាកនៃការស្រាវជ្រាវពីសហគមន៍ និងសមាជិកសហគមន៍មានអ្វីខ្លះ?

👉 តើកម្មសិទ្ធិនៃសហគមន៍ដែលអ្នកស្រាវជ្រាវប្រហែលជាត្រូវការយល់ និងធ្វើការជាមួយនោះជាអ្វីខ្លះ?

- សហគមន៍អាចមានគំនិតផ្សេងៗ និងដំណោះស្រាយឆ្ពោះទៅការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ។

👉 តើទ្រព្យ និងការទទួលខុសត្រូវនៃសហគមន៍ជាអ្វី?

- ចំណេះដឹងនៃសហគមន៍ពីគំនិតថ្មីៗសំរាប់ការផ្លាស់ប្តូរយល់ពីជំនឿនៃបញ្ហាសហគមន៍ និងរបៀបដែលអ្នកស្រាវជ្រាវវិភាគបញ្ហានេះជាការៈនាទី ប៉ុន្តែសមាជិកហៅវាថាជាទ្រព្យ

👉 តើអ្វីខ្លះជាការកំរិតនៃការស្រាវជ្រាវក្តីសង្ឃឹមសហគមន៍?

- សមាជិកសហគមន៍អាចមានការយល់ដឹងដ៏មានតម្លៃទៅលើការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីបទពិសោធន៍មុនរបស់គេ ជាមួយអ្នកស្រាវជ្រាវ ឬក៏គ្រាន់តែនៅក្នុងសហគមន៍ប៉ុណ្ណោះ

👉 សមាជិកសហគមន៍ប្រហែលជាចង់ចូលរួមថែមទៀតប្រសិនបើពួកគេឃើញដំណោះស្រាយដ៏មានប្រសិទ្ធិភាពទៅលើបញ្ហា ទាំងអស់បាន

គឺជាការសំខាន់ណាស់ សំរាប់សមាជិកសហគមន៍ ឬក៏វាជាការដ៏ល្អ បំផុត សំរាប់អ្នកស្រាវជ្រាវក្នុងការធ្វើ បញ្ជីសំនួររបស់ពួកគេនៅពេលរសៀល ពីព្រោះសមាជិក សហគមន៍ភាគច្រើនធ្វើការនៅវេនទីពីរ ឬវេនទីមួយ ។

👉 អ្នកស្រាវជ្រាវអាចចូលប្រើព័ត៌មាន និងធនធានដែលអាចប្រើ បានពីសមាជិកសហគមន៍ ។ ឧទាហរណ៍៖ សមាជិកសហគមន៍ចេះដឹងពីការបំរើ សង្គមដែលពួកគេប្រើ ហើយហេតុអ្វីពួកគេប្រើការបំរើនេះ ឬក៏ហេតុអ្វីពួក គេមិនប្រើសេវាកម្មនេះ ។ សមាជិកសហគមន៍អាចដឹង ពីបញ្ហាក្នុង សហគមន៍ ដែលពួកគេបានរស់នៅក្នុងជីវិតរបស់ពួកគេទៅហើយ ដូចជា ពេលជាតិប្រេងត្រូវគេចោលលើដី ឬក៏របៀបដែល អ្នកជិតខាងមានជំងឺ ឆ្លងដោយសារសត្វកណ្តុរ ឬជំងឺដែលមិនស្គាល់មុខខ្លះៗ ឬបញ្ហាសុខភាព ប្រហែលជា ៥០ ឬ៦០ឆ្នាំមុន ។ របៀបដែលពួកគេប្រើត្រីដែលមានជាតិ បារីត ឬជាតិគីមីពុលកាលពី ១០ឆ្នាំមុន ។

👉 អ្នកស្រាវជ្រាវប្រហែលជាពិតជាខ្លះខាត ភាពទទួលខុសត្រូវ និងកាតព្វកិច្ច របស់ពួកគេចំពោះសមាជិកសហគមន៍ និងសហគមន៍ទាំងមូល ។ គោរពសហគមន៍ គោរពអ្នកដែលរស់នៅក្នុងសហគមន៍ និងជីវិតពួកគេបាន ត្រូវគេកំពុងរុករាន និងសួរសំណួរជាច្រើន ដោយសារតែ អ្នកដែលជាអ្នក ស្រាវជ្រាវនុ៎ះអី ។

👉 ការតបត និងការបញ្ចូលរបស់សហគមន៍ទៅលើ

- គំរោងការស្រាវជ្រាវ
- បែបយ៉ាងនិងបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ
- ការអនុវត្តន៍ការស្រាវជ្រាវ
- ការវាយតម្លៃលើការស្រាវជ្រាវ
- បទពិសោធន៍និងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ

👉 អ្នកស្រាវជ្រាវអាចផ្តល់ទៅអោយសហគមន៍ដោយការហ្វឹកហ្វឺនសមាជិកសហគមន៍ បង្កើនសហការ ការរួបរួមគ្នាជាមួយសហគមន៍នានា ។

👉 អ្នកស្រាវជ្រាវគួរតែផ្តល់ការទទួលស្គាល់របស់សហគមន៍ ដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

👉 ការប្រើការស្រាវជ្រាវប្រហែលជាធម្មតា ដូចជាការប្រើ ពាក្យស័ព្ទ និងពាក្យបច្ចេកទេស ដែលសមាជិកសហគមន៍អាចយល់ដឹង ។

👉 ការផ្តោតអារម្មណ៍លើការការពារ

មូលដ្ឋាន នៃការស្រាវជ្រាវ រកភាពជឿ ដក់

របៀបដែល សហគមន៍ ថ្មី ថែទាំ កម្លាំង ក្នុងការស្រាវជ្រាវ ភាពជឿ ដក់

ម៉ាទីន ស៊ីរ៉ែត (G. Martin Sirait)

នៅពេលដែលយើងនិយាយពីកម្លាំងគឺយើង កំពុងលើក ឡើងបញ្ហាពីអ្នកណាគ្រប់គ្រងអ្នកណា ហើយអ្នកណាគ្រប់គ្រងលើអ្វី បញ្ហាកម្លាំងក្នុងដំណើរការស្រាវជ្រាវនេះ គឺ ដោះស្រាយនឹងបញ្ហា ដូចជា "អ្នកណាជាអ្នកសំរេចលើរបៀបវារៈ ការប្រមូលទិន្នន័យហើយ នឹងវិធីសាស្ត្រក្នុងការស្រាវជ្រាវ?" "តើអ្នកណាពន្យល់ពីការសំរេច ចិត្តផ្សេងៗ អ្នកណាជាម្ចាស់នៃទិន្នន័យ" ជាដើម ។ នៅពេលដែលមាន ភាពខុសគ្នាដ៏ធំរវាងសហគមន៍ និង "អ្នកស្រាវជ្រាវ" ដែលជាញឹកញាប់បានកើតឡើង ដំបូន្មានខ្លះៗខាងក្រោមផ្តល់វិធីផ្សេងៗដែល សហគមន៍អាចធ្វើផ្លូវឆ្លងធ្វើអោយកំលាំងក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះ ។

ចូរចូលរួមក្នុងគណៈ កម្មវិធី ការស្រាវជ្រាវ

សមាជិកសហគមន៍អាចដើរតួនាទីយ៉ាងសកម្មដោយចូលរួមក្នុងគណៈកម្មាធិការនៃការស្រាវជ្រាវ ក្នុងគណៈកម្មាធិការ បែបនេះ សមាជិកសហគមន៍អាចជួយកំណត់របៀបវារៈ វិធីស្រាវជ្រាវ សំណួរដែលត្រូវសួរជាដើម ។ ឧទាហរណ៍៖ កម្មវិធី ស្រាវជ្រាវពីមហារីក (Wai'anae) នៅហាវ៉ៃបានបង្កើតគណៈកម្មាធិការស្រាវជ្រាវសហគមន៍មួយ ដែលមានអ្នកតំណាង សហគមន៍ អ្នកជំនាញខាងផ្នែក សុខភាព និងអ្នកស្រាវជ្រាវខាងវិទ្យាសាស្ត្រ ។ ពួកគេធ្វើការរួមគ្នាដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ និងស្វែងរក ថវិការសំរាប់គំរោងការនេះ ។ ក្នុងករណី នេះ សហគមន៍មានឱកាស ប្រើការសំរេច ពីដើមដំបូងបំផុត នៃការស្រាវជ្រាវ ។

ចូរចងចាំថាសមាជិកសហគមន៍ ក៏ជាអ្នកស្រាវជ្រាវ ផងដែរ

តើអ្នកណាជា "អ្នកស្រាវជ្រាវ" ក្នុងនៃការស្រាវជ្រាវភាពជាដៃគូ? ក្រុមទាំងអស់ដែលធ្លាប់ប្រឡូកក្នុងការស្រាវជ្រាវ ជា អ្នកស្រាវជ្រាវ សហគមន៍អាចជ្រើសរើសសមាជិកខ្លះពីក្នុងសហគមន៍ដើម្បីធ្វើការហ្វឹកហ្វឺន និងក្លាយជា អ្នកជំនាញ ចំពោះរឿងរ៉ាវរបស់ សហគមន៍ ។ អ្វីដែលអាចកើតឡើងគឺការបង្កើតធនធានមនុស្សតាមរយៈវិធីស្រាវជ្រាវ គោលដៅមួយ នេះអាចបង្កើត សមត្ថភាពខាង ក្នុងនៃសហគមន៍ ។ បន្ទាប់មកទៀត អ្វីដែលកើតឡើងគឺការដឹកនាំថ្មី ក្នុង សហគមន៍ ។ ឧទាហរណ៍ : ភាពជាដៃគូនៃការផ្សព្វផ្សាយថ្មីក្នុង ទីក្រុងឡូរ៉ែល ជនក្មេងៗត្រូវបានហ្វឹកហ្វឺនអោយក្លាយជា "អ្នកទូតទន្លេ" ដែលបន្ទាប់មកបាន បង្រៀនសមាជិកសហគមន៍ពីបញ្ហា បរិស្ថាន ដោយប្រើរឿងល្ខោននិងល្បែងកំសាន្តផ្សេងៗ ។

ចូរធ្វើអោយ សហគមន៍ អោយ កាន់តែ មាន កំលាំង និង មាន តួ ល ថែមទៀត

សហគមន៍នីមួយៗមានគោលការណ៍សំខាន់ៗនិងប្លែកៗជាច្រើន កម្មវិធីនៃការស្រាវជ្រាវមួយនឹងប្រព្រឹត្តទៅមុខជានិច្ចដោយ មាន គោលការណ៍ដែលនៅពេលជាមួយគ្នានេះ ប្រើជាកំលាំងរុញច្រានខាងក្នុងសំរាប់បំលាស់ប្តូរសង្គម បន្ទាប់មកការស្រាវជ្រាវអាច ពង្រឹង សហគមន៍អោយមានភាពដូចគ្នាប្រកបដោយភាពថ្លៃថ្នូរ ។ ឧទាហរណ៍ដូចជា ការស្រាវជ្រាវដែលបានធ្វើឡើងនៅហាវ៉ៃ ពួកគេ បានប្រើ គោលការណ៍ជំនាន់ដើមរបស់ជនជាតិហាវ៉ៃ ដូចជាកូកូ (Kokua) (បំណងជួយគេដោយមិនសង្ឃឹមយកការតបស្នង) អាឡូហា

(Aloha) (សេចក្តីស្រឡាញ់) ហើយឡូកាហ្គី (Lokahi) (ភាពចុះសំរុងគ្នា) ថែមទាំង គំរូនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នា ដូចជាមូលដ្ឋាននៃកម្មវិធីសិក្សាដើម្បីលើកតម្កើងការត្រួតពិនិត្យជីវិតមហារិកដោះនិងស្បែក ។

ទិន្នន័យ ឬ ដែល ជាក មន្ត្រី ទិវម

ទិន្នន័យជាញឹកញាប់ត្រូវបានប្រមូលក្នុងសហគមន៍មួយ ហើយសមាជិកសហគមន៍មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការផ្តល់ ប្រមូលហើយនិងវិភាគទិន្នន័យនេះ ដូច្នេះវាជាការត្រឹមត្រូវមួយ ប្រសិនបើសហគមន៍អាចឃុំក្រុងលើទិន្នន័យបានការឃុំក្រុង លើបទពិសោធន៍ផ្សេងៗរបស់បញ្ចូលទាំងការដាក់ចូលឈ្មោះនៃសហគមន៍ក្នុងការបោះពុម្ពផ្សាយនូវការរកឃើញទាំងឡាយនេះ ។ ទិន្នន័យរួមមានន័យថាសហគមន៍អាចបកស្រាយប្រាប់ពីបទពិសោធន៍ទាំងនេះ ភាពមើលទៅមុខបានវែងឆ្ងាយរបស់សហគមន៍អាចថាមានតំលៃណាស់ដែរ ។ នៅចំណុចនេះ សហគមន៍អាចសំរេចថាតើបទពិសោធន៍ណាមួយដែលអាចមានប្រយោជន៍ សំរាប់ពួកគេ និងមួយណាគ្មានប្រយោជន៍ ។

បង្កើត (កុមស្រាវ ជ្រាវ ្ន ស្ថាបន របស់ សហគមន៍ ឬ ក៏ (កុមស្រាវ ជ្រាវ ្ន សហគមន៍

ការពិភាក្សាលើ IRB (ក្រុមស្រាវជ្រាវនៃស្ថាប័ន) ដែលមានស្រាប់ភាគច្រើនគឺ អំពីការការពារនៃសិទ្ធិមនុស្ស (ម្នាក់ៗ) ជាងការការពារសិទ្ធិរបស់សហគមន៍ លើសពីនេះទៅទៀត សមាជិកនៃ IRB មិនរាប់បញ្ចូលអ្នកតំណាងសហគមន៍ ជាច្រើននាក់ទេ ។ ដូច្នេះយើងត្រូវការ IRB ផ្សេងមួយទៀត (ឬ IRB ដែលបានកែប្រែហើយ) ដែលអាចតំរូវតាមចំណូលចិត្តរបស់សហគមន៍ និងការការពារសិទ្ធិរបស់សហគមន៍ (IRB របស់សហគមន៍ ឬក៏ក្រុមស្រាវជ្រាវរបស់សហគមន៍) សូមមើល "អ្វីៗដែលអ្នកតែងតែចង់ដឹងពី IRB" ផងដែរ ។ ឧទាហរណ៍ក្នុងការស្រាវជ្រាវពិសេសទេវតា (ការបន្តពូជ) ក្នុងចំនួន ពលរដ្ឋជាច្រើនដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ក្នុងសង្គម (កុលសម្ព័ន្ធ Apache, នៅរដ្ឋ Oklahoma) ក្រុមស្រាវជ្រាវសហគមន៍នៃ កុលសម្ព័ន្ធ CRB មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការព្យាបាលពិនិត្យពិចារណាឡើងវិញនូវឈាមគំរូ ឆ្ពោះទៅការពិភាក្សាលើការ សំរេចចិត្តជាច្រើននិងការផ្ទុកទិន្នន័យ ។

ជំហានដំបូងនៃការស្រាវជ្រាវភាពជាដៃគូមានមូលដ្ឋាន គឺចង់ផ្តល់អំណាចអោយសហគមន៍ និងក្រុមដទៃទៀត ដើម្បីបង្កើនអំណាចលើជីវិតការរស់នៅរបស់ពួកគេ ។

អ្វីដែល អ្នកតែងតែចង់ដឹងពី IRB

សុខមករា ជីវ (Sokmeakara Chiev)

អ្នកប្រហែលជានិយាយថា "តើ IRB ជាអ្វី?" ហើយអ្នកតែងតែឆ្ងល់និងចង់ដឹងពីវាអោយបានច្បាស់ ប្រសិនបើអ្នកចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការបង្កើតភាពជាដៃគូស្រាវជ្រាវ ឬក៏អ្នកបានចាប់ផ្តើមរួចហើយ អញ្ជើងចម្លើយនៃសំណួរហ្នឹងគឺមិនតិចទេ ដូច្នោះយើងនឹងចាប់ផ្តើមពីដំបូងបំផុត ។

IRB គឺជាក្រុមត្រួតពិនិត្យនៃស្ថាប័ន ។ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៤ មានសកម្មភាពជាតិមួយបានរកឃើញថាការស្រាវជ្រាវទាំងអស់ដែលឧបត្ថម្ភដោយក្រសួងបំរើការខាងសុខភាពនិងមនុស្ស ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញដោយក្រុមមួយដើម្បីបញ្ជាក់ថា ការស្រាវជ្រាវនោះត្រឹមត្រូវតាមរបៀបមានសីលធម៌ ។ ឥឡូវនេះ យើងអាចរក IRB ឃើញគ្រប់កន្លែងណាដែលមានអ្នកចូលរួមក្នុងការស្រាវជ្រាវ (ឧទាហរណ៍ដូចជា មន្ទីរពេទ្យ និងសាកលវិទ្យាល័យ) ដើម្បីធានាថាអ្នកចូលរួមនឹងគ្មានគ្រោះថ្នាក់បង់ខាតអ្វីដែលមិនសមហេតុផល ។

IRB ពិនិត្យគំរោងស្រាវជ្រាវទាំងអស់ ដើម្បីអោយពួកគេទទួលបានការស្រាវជ្រាវដ៏ត្រឹមត្រូវមួយ ហើយស្ទង់មើលពីគ្រោះថ្នាក់និងផលប្រយោជន៍នៃការចូលរួមនេះ ។

តួនាទីរបស់ IRB គឺធានាទាំងច្បាស់ថាអ្នកចូលរួមគ្មានទទួលបានគ្រោះថ្នាក់ក្នុងកំឡុងពេលចូលរួមការពិសោធន៍នេះ ។ IRB ជាធម្មតាមិនជាប់ទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាផ្សេងៗទៀតដូចជា

- តើអ្នកណាកំណត់សំនួរសំរាប់ការស្រាវជ្រាវ? តើសមាជិកសហគមន៍ជាដៃគូដែលមានលទ្ធភាពស្មើគ្នាឬទេ?
- តើបទពិសោធន៍នៃការស្រាវជ្រាវនេះត្រូវបានគេនាំទៅដល់សហគមន៍ដោយវិធីណា? តើនៅក្នុងផ្លូវមួយដែល ផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់ពួកគេឬ?
- តើការស្រាវជ្រាវនេះផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?

នៅពេលដែលភាពជាដៃគូក្នុងការស្រាវជ្រាវកាន់តែធម្មតាទៅៗ សហគមន៍ជាច្រើនបានចាប់ផ្តើមគិតពីបញ្ហាទាំងនេះហើយនិងគិតពីអ្នកណាដែលកំពុងសំលឹងរកទៅការចាប់អារម្មណ៍ខ្លាំងរបស់ពួកគេ ។ ការប្រមូលនេះចង់ភ្ជាប់ជាមួយការស្តាប់នូវផលប្រយោជន៍នៃការស្រាវជ្រាវ ដែលបានត្រូវប្រគល់ អោយបានធ្វើអោយសហគមន៍ជាច្រើនបង្កើត IRBs នៃសហគមន៍ផ្ទាល់របស់ពួកគេ ។ ក្រុមប្រឹក្សានិងសមាជិកអចិន្ត្រៃនៃ សហគមន៍ គឺវាក្លាយជារឿងធម្មតាដែលនៅក្នុងចំណោមសហគមន៍អាមេរិកាំងដើម (Native American) ទោះបីជាសហគមន៍ ផ្សេងៗទៀតបានអ្វីជានេះក៏ដោយ ។ IRB នៃសហគមន៍បានបង្កើតសេចក្តីណែនាំផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេសំរាប់បែបបទនៃការស្រាវ ជ្រាវត្រូវតែអនុវត្តតាម ដោយបង្ហាញបញ្ហាបែបនេះទៅជា:

- ប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍
- ភាពឆាប់រហ័សពីវិប្បធម៌
- ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិទិន្នន័យ

សំរាប់ព័ត៌មានបន្ថែមពី IRB នៃសហគមន៍ ចូរពិនិត្យរកមើលនៅ

- ✓ មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវក្រុង Detroit: www.sph.uich.edu/urc
- ✓ ក្រុមដែលផ្តល់ដំបូន្មាននៃសហគមន៍នៅឯ www.supereme.state.az.us/jjsd/cab.htm

ការពុះពារឧបសគ្គជាច្រើនដើម្បីទៅដល់ភាពជឿជាក់ ដក់

ម៉ារី ម៉ាទីណែលី (Marie Martinelli)

ក្នុងនាមជាមេដឹកនាំសហគមន៍ម្នាក់ អ្នកប្រហែលជាចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការទាក់ទិននឹងភាពជាដៃគូមួយ ប៉ុន្តែអ្នកមិនប្រាកដថា គួរតែចាប់ផ្តើមពីណាទេ។ អ្នកបានឮយោបល់ខ្លះៗអំពីភាពជាដៃគូ ប៉ុន្តែយោបល់ខ្លះទៀតបាន ចង្អុលបង្ហាញពីបញ្ហាជាច្រើន ដែល កើតមានហើយ អ្នកខ្លះទៀតនិយាយថាភាពជាដៃគូក្នុងការស្រាវជ្រាវកម្របានជោគជ័យណាស់។ ដូច្នេះហើយឧបសគ្គ និងការជំទាស់ ផ្សេងៗដែលអ្នកនឹងជួបប្រទះនោះ តើអ្នកត្រូវប្រឈមមុខ ដោះស្រាយយ៉ាងដូចម្តេច? ខាងក្រោមនេះជាសំណួរនិងការពិចារណា ខ្លះៗដែល សហគមន៍ជាច្រើនបានជួបប្រទះនៅពេលដែល ពួកគេចាប់ផ្តើមពិចារណាពីគំនិតដែលទាក់ទិននឹងភាពជាដៃគូស្រាវជ្រាវ។ នៅពេលអ្នក ជួបប្រទះឧបសគ្គទាំងឡាយនេះ តើអ្នកធ្វើយ៉ាងណាទើបអាចយកឈ្នះលើឧបសគ្គទាំងនេះបាន?

ការជំទាស់ទី១

តើភាពជឿជាក់ នេះផ្សេង ប្រយោជន៍ដល់ សហគមន៍ ឬទេ?

● វាគឺជាការពិបាកស្មានដឹងដែរថាផលប្រយោជន៍ពីភាពជាដៃគូទាំងអស់បានដល់សហគមន៍ ប៉ុន្តែសហគមន៍ជាច្រើនបានសំរេច ជោគជ័យហើយទទួលបានប្រយោជន៍ពីភាពជាដៃគូ ផលប្រយោជន៍ទាំងនេះត្រូវបានគេរកឃើញក្នុងសហគមន៍ផ្សេងៗជាច្រើន ដូចជា សហគមន៍ជនជាតិអាមេរិកាំងឥណ្ឌា (Native American) និងកុលសម្ព័ន្ធដើម (Native Tribes) នៅហាវ៉ៃ។ ដូច្នេះតើគួរ ចាប់ផ្តើមពីកន្លែងណា? នេះគឺរបៀបខ្លះៗដែលគួរពិចារណា :

- បង្កើតទីប្រឹក្សាមួយក្រុមប្រចាំសហគមន៍
- ចូលរួមក្នុងការរៀបចំគំរោងការណ៍
- បញ្ចេញការពិចារណានិងជំទាស់របស់សហគមន៍ប្រសិនបើមាន
- ចែកចាយចំណេះដឹងនិងការអន្តរាគមន៍ជាប្រយោជន៍ដល់គ្នាទៅវិញទៅមក

ការជំទាស់ទី២

ក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំសហគមន៍ តើយើងត្រូវ ធ្វើការជាមួយ អ្នកស្រាវ ជ្រាវ ទាំងអស់នោះយ៉ាងដូចម្តេច នៅពេលដែលពួកគេ គ្រាន់តែចង់ប្រមូល ទិន្នន័យ របស់ពួកគេហើយ ចាកចេញទៅ?

● វាមិនស្រួលទេក្នុងការបង្កើតភាពជាដៃគូ ជាពិសេសពេលដែលក្រុមខ្លះ ដែលចាំតែសម្លឹងឃើញថា ការបង្កើតភាពជាដៃគូ មួយមានរបៀបវារៈ គោលដៅនិងគោលបំណងប្រឆាំងផ្សេងៗគ្នាទៅវិញទៅមក។ ជាញឹកញាប់ណាស់ ដែលអ្នកស្រាវជ្រាវអាចមើលមិន ឃើញពីភាពសំខាន់នៃភាពជាដៃគូពីព្រោះពួកគេជាប់ទាក់ទងនឹងការស្រាវជ្រាវពេក។ ផលវិបាកក្នុងការធ្វើការជាមួយអ្នកស្រាវជ្រាវ ដែលធ្វើតាមរបៀបជំនាន់មុន គឺថាអ្នកស្រាវជ្រាវអាចផ្តោតអារម្មណ៍ទៅលើ "ផលប្រយោជន៍មនុស្សជាតិ" ការធ្វើអោយមុខងារគេ កាន់តែប្រសើរឡើង ហើយនិងពង្រីកចំណេះដឹងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ។ លទ្ធផលនេះអាចថាជាសហគមន៍ណាមួយតែម្តងដែលផ្តល់

ទិន្នន័យ ដើម្បីឈានទៅដល់គោលដៅខាងលើ នោះអាចបញ្ចប់ដោយមានអារម្មណ៍ថាត្រូវគេជញ្ជក់យកផលប្រយោជន៍ពីខ្លួនដើម្បី
អោយឈ្នះលើបញ្ហានេះ សហគមន៍ត្រូវ៖

- បង្កើតការទុកចិត្តគ្នាជាមួយអ្នកស្រាវជ្រាវ
- ចូលរួមក្នុងដំណើរការនៃគំរោងនេះអោយបានច្រើនថែមទៀត
- ជួបជាមួយក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវដើម្បីអោយដឹងថាតើទិន្នន័យនេះត្រូវបានចែកចាយជាមួយសហគមន៍ ឬបើមិន អញ្ជឹងទេត្រូវ
អោយអ្នកស្រាវជ្រាវបង្រៀនសហគមន៍ពីរបៀបអោយដឹងច្បាស់ថាតើទិន្នន័យមានផលប៉ះពាល់ដល់សហគមន៍ យ៉ាងដូចម្តេច នោះ
ជំហានទាំងនេះអាចធានាថាទិន្នន័យត្រូវបានប្រើសំរាប់កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ដើម្បីបង្កើតគោលនយោបាយ និងបំផ្លាស់ប្តូរ នៃសង្គម ។

ការជំទាស់ទី៣

អ្នកស្រាវ ជ្រាវ មិនដឹងថាយើងជាអ្នកណា ពួកគេមិនយល់ពីសហគមន៍និងវប្បធម៌របស់យើង តើពួកគេ
ដឹងថាសេចក្តីត្រូវ ការរបស់សហគមន៍យើងគឺជាអ្វីឬទេ?

- ដើម្បីទទួលបានភាពជាដៃគូដ៏ស្មើគ្នាមួយរវាងអ្នកស្រាវជ្រាវនិងសហគមន៍ យើងគួរតែបង្កើតការអប់រំនិងការហ្វឹកហ្វឺន ។
សហគមន៍ជាច្រើនដែលមិនធ្លាប់បង្កើតភាពជាដៃគូស្រាវជ្រាវ ប្រហែលជាមិនមានការពិសោធន៍គ្រប់គ្រាន់ដែលអាចធានាថា នឹងអាច
ទទួលបានផលប្រយោជន៍យ៉ាងពេញលេញពីការចូលរួមនេះនៅឡើយទេ ប៉ុន្តែសហគមន៍ផ្សេងទៀតដូចជា៖ កុលសម្ព័ន្ធ (Native
American) មានបទពិសោធន៍លើភាពជាដៃគូផ្សេងៗជាមួយអ្នកស្រាវជ្រាវ ហើយក៏បានបង្កើតនូវគំរូជាច្រើន ដែលអាចដកយកមក
ប្រើជាគំនិតនិងយោបល់បាន ។ សហគមន៍ទាំងនេះមានមធ្យោបាយធានានូវសមត្ថភាពរបស់សហគមន៍ ដើម្បីជំនះនូវឧបសគ្គនិងការ
ជំទាស់ទាំងអស់ ។ ការចូលរួមគ្នាជាដៃគូគឺមិនងាយស្រួលទេព្រោះអ្នកមិនដឹងថា ភាពជាដៃគូទាំងនោះនឹងដឹកនាំដល់កន្លែងណា ឬក៏
វានឹងនាំទៅដល់កន្លែងមួយពិតប្រាកដនៅពេលណាទេ ហើយវាកាន់តែពិបាកថែមទៀត បើសហគមន៍នេះជាអ្នកថ្មីថ្មោង ក្នុងការចូល
រួមការស្រាវជ្រាវជាដៃគូ ប៉ុន្តែដូចជាសហគមន៍ជាច្រើនទៀត ដែលធ្លាប់ជំនះនូវឧបសគ្គទាំងឡាយនៃភាពជាដៃគូនេះបានសំរេច រីឯ
សហគមន៍របស់អ្នកក៏គួរតែធ្វើបានដូចគេដែរ ។

កន្លែងតាំងគ្រឿងវិទ្យាសាស្ត្រក្នុងទីក្រុងឡូរីល

Kerrie Pharmed

ក្នុងនាមជាសមាជិកម្នាក់នៃសហគមន៍នេះ នៅពេលខ្លះអ្នកប្រហែលជាផ្ដោតអារម្មណ៍ទៅលើគំរោងស្រាវជ្រាវមួយតែគូរ អោយស្តាយមានស្ថានភាពខ្លះដែលសហគមន៍ត្រូវបានគេជញ្ជក់ផលប្រយោជន៍ដោយប្រើដំណើរការស្រាវជ្រាវ ។ តែផ្ទុយស្រឡះទៅវិញ ដោយសារគំរូដែលមិនមែនជាប្រជាធិបតេយ្យទូទៅនេះ "ការស្រាវជ្រាវដែលជាជំហានដំបូងនៃសហគមន៍" ត្រូវបានចាក់ឬក្នុងសហគមន៍ ប្រើជាប្រយោជន៍របស់សហគមន៍ ហើយជាញឹកញាប់ជំរុញអោយមានការចូលរួមពីពលរដ្ឋគ្រប់ឋានៈ ។ ការស្រាវជ្រាវដែលមាន មូលដ្ឋាននៅសហគមន៍នេះ មិនត្រឹមតែមានបំណងក្នុងការបង្កើនការយល់ដឹងប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងចង់ធានាថា ចំណេះដឹងនេះជាគ្រឹះ ដ៏មាំ ហើយមានប្រយោជន៍ខុសប្លែកផ្សេងៗគ្នានៅក្នុងពិភពលោកយើងនេះ ។

តើស្រាប់ទៅគួរអោយ ចាប់ អារម្មណ៍ ឬទេ?

- អ្នកឃើញផលប្រយោជន៍នៃការស្រាវជ្រាវ ប៉ុន្តែអ្នកចង់បង្កើនតួនាទី អោយកាន់តែសកម្មទៀតដើម្បីបញ្ជាក់អោយច្បាស់ថា ការស្រាវជ្រាវនេះត្រូវបានធ្វើឡើងយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមសីលធម៌ អ្នកបានបង្កើត ឬក៏ជាផ្នែកមួយនៃភាពជាដៃគូស្រាវជ្រាវ ប៉ុន្តែ តើអ្នក ចង់ស្វែងរកយល់ថែមទៀតទៅក្នុងវិស័យស្រាវជ្រាវជំហានដំបូងនៃមណ្ឌលរបស់សហគមន៍ឬទេ?
- អ្នកប្រហែលជាធ្លាប់ឮ "Dutch" Science Shops" ប៉ុន្តែអ្នកមិនច្បាស់ណាស់ទេថា តើពួកវាអាចប្រើក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិច ឬសូម្បីតែនៅក្នុងទីក្រុងឡូរីលឬទេ ។

គំនិតខាងក្រោមអាច ជួយ អ្នក គិត អំពីលទ្ធភាពផ្សេងៗ

តើនឹងមានអ្វីកើតឡើង ប្រសិនបើសហរដ្ឋអាមេរិច មានបណ្តាញនៃមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវសហគមន៍ជាច្រើន (ឬក៏ "កន្លែង តាំងគ្រឿងវិទ្យាសាស្ត្រ") ដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយសាកលវិទ្យាល័យនានា ហើយរៀបចំ សហការ និងសង្ខេបការស្រាវជ្រាវនេះ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅសំណួរដ៏ជាក់លាក់ដែលបានលើកឡើងសួរដោយក្រុមសហគមន៍?

ចាប់ផ្តើមដោយ មើល នៅសាកលវិទ្យាល័យ

- តើផ្នែកនៃការស្រាវជ្រាវរបស់សាកលវិទ្យាល័យបានរៀបចំយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?
 - ធ្វើការយ៉ាងខ្លាំងបង្កើតភាពជាដៃគូ ឬក៏ទាក់ទងនឹងភាពជាដៃគូដែលមានស្រាប់ហើយ ។
- តើបញ្ហានេះអាចដំណើរការក្នុងសហគមន៍បានយ៉ាងណា?
- បង្កើននូវការទទួលស្គាល់ "សហគមន៍រួមរួម" មួយ
 - យកកំលាំង និងធនធានក្នុងសហគមន៍ជាមូលដ្ឋាន
 - ធ្វើអោយការទាក់ទងគ្នានៃដៃគូទាំងអស់ងាយស្រួលគ្រប់ដំណាក់កាលស្រាវជ្រាវ
 - ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមកសំរាប់ដៃគូទាំងអស់
 - ចែកចាយលទ្ធផលនៃការរកឃើញទាំងអស់ដល់សហគមន៍

គំនិត ថវិកា ផ្សេងៗ ថែមទៀត

- មជ្ឈមណ្ឌលថ្មីទាំងនេះអាចផ្តល់អោយក្រុមសហគមន៍ រដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក និងអង្គការស្ម័គ្រចិត្ត នូវការគាំទ្រដែលពួកគេ នឹងត្រូវការដើម្បីធ្វើកិច្ចការបន្ថែមនៅពេលដែលមានការកាត់បន្ថយថវិកា ។

- ពីព្រោះសិស្សធ្វើការស្រាវជ្រាវ ហើយនិងសរសេរអត្ថបទ ហើយគណៈសាស្ត្រាចារ្យ ជាអ្នកត្រួតត្រាមើល និងវាយតម្លៃ កិច្ចការរបស់ពួកគេ ដូច្នេះការចំណាយបន្ថែមគិតចំណុះ ។
- មានពេលខ្លះការស្រាវជ្រាវត្រូវបានបញ្ចុះបញ្ចូលដោយក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងប្រភពនៃថវិការដ្ឋាន ដូច្នេះមជ្ឈមណ្ឌល សហគមន៍អាចជួយធ្វើអោយការចំណាយនេះមានតុល្យភាពបាន
- ឥឡូវនេះគឺអាចគេរកថវិកាជំនួយបានច្រើន សំរាប់ជំហានដំបូងនៃការស្រាវជ្រាវរបស់សហគមន៍ តើ មជ្ឈមណ្ឌល នានាដែលគេបង្កើតពីមុន មកនៅក្នុងសហគមន៍មាននៀ ណាខ្លះក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិចនេះ?
- មានសហគមន៍ខ្លះៗដែលមាននៅសេសសល់នៅឡើយដូចជា៖ វិទ្យាស្ថានផ្តល់ជំនួយឥតសំណង **Loka** បានចាប់ផ្តើម ប្រមូលផ្តុំការសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្នែកលើសហគមន៍ ក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិច និងកន្លែងផ្សេងទៀត អ្នកអាចរកមើលបានតាម **www.loka.com**.
 ចូរគិតថា តើ គំរូការស្រាវ ជ្រាវ ដំបូងរបស់ សហគមន៍ អាចប្រើជាការនៅក្នុងឡូវ វិល បានទេ?
 ឡូវវិលគឺជាទីក្រុងដ៏ខុសប្លែកពីគេមួយ វាគឺជាផ្ទះនៃសហគមន៍ខ្មែរដ៏ធំជាងគេក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិច ។ ឧទាហរណ៍មួយនៃ "ការ ស្រាវជ្រាវដំបូងនៃសហគមន៍" ដ៏ពិតប្រាកដនោះគឺ ភាពជាដៃគូខាងការគ្រប់គ្រងបរិស្ថានរបស់ប្រទេសអាស៊ីអគ្នេយ៍ (**Southeast Asian Environmental Justice Partnership**) គឺជាអ្នកដឹក នាំក្នុងសហគមន៍ខ្មែរ-ឡាវ សកម្មជនអ្នកប្រាជ្ញ ពីសាកល វិទ្យាល័យក្នុងស្រុក និងអ្នកផ្តល់ការថែរក្សាសុខភាព មកចូលរួមទាំងអស់គ្នា ដើម្បីស្តាប់និងដោះស្រាយបញ្ហាបរិស្ថាន ដូចជា បញ្ហាទឹក បញ្ហាបរិស្ថាន ថ្នាំសាបផ្ទះដែលមានជាតិសំណាជាដើម ។

ការបង្កើតចំណេះដឹងក្នុងការស្រាវជ្រាវ ភាពជួរ ដក់

ប៉ាស្កាល់ កាហានី (Pascal Garbani)

វិស័យចម្រុះក្នុងការបង្កើតភាពជាដៃគូអោយបានជោគជ័យគឺ ចែករំលែកការឃើញដ៏ឆ្លាតវៃនៃអនាគតមួយ ហើយនិងការបង្កើតចំណេះដឹង។ ឧបសគ្គដ៏ធំមួយគឺធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីច្រានសំរាំងយកការពិតផ្សេងៗពីពលរដ្ឋ និងដើម្បីធ្វើអោយកិច្ចការនេះមានដំណើរការទៅមុខបានស្រួល។

- ចូរយល់ស្របថា អ្នកឬក៏អង្គការដែលអ្នកជាតំណាងបានបង្កើតនិទ្ទាញការដ៏ខ្លាំងក្លាក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំមកហើយនេះអំពីអ្វីបង្កបង្កើតការសហប្រតិបត្តិការ និងចំណេះដឹងហើយយល់ស្របថាគំរូទាំងឡាយនេះប្រហែលជាត្រូវបានបង្កើតដោយខ្លួនឯង ដូច្នេះហើយ វាប្រហែលជាមានភាពលំអៀងបន្តិចបន្តួចនៅក្នុងចិត្តមិនខានឡើយ។

- សហការជាមួយអ្នកណាដែលយើងត្រូវជៀសវាងមិនរួច ឱកាសគឺមនុស្សភាគច្រើនមានបំណងដ៏ប្លែកគឺការបដិសេធ ភាពជាដៃគូមិនដូច ជាសហគមន៍ដែលប្រើពាក្យប្រៀបធៀបរបៀបកីឡាដែលថា ការងាររបស់ក្រុមដែលល្អមិនចាំបាច់មកពី សមាជិកច្រើនស្របតាមក្រិតទេ ការងារក្រុមដែលល្អបានមកពីការទទួលយកភាពផ្សេងៗគ្នារបស់អ្នកដទៃទៀតធ្វើជាប្រភពនៃចំណេះដឹងថ្មីហើយឃើញកាន់តែធំធេង ហើយរឹតតែឥតខ្ចោះថែមទៀតផង។

- ចូរប្រើពាក្យប្រៀបធៀបអោយបានច្រើន ដោយហោអង្គភាពមួយដោយប្រើឈ្មោះផ្សេងមួយទៀត ឬដោយប្រើផ្នែកខ្លះជំនួសឈ្មោះទាំងមូល ប្រជាជនអាចពណ៌នាបទពិសោធន៍ផ្សេងៗ ឬគំនិតទាក់ទងដែលពិបាកបញ្ជាក់អោយច្បាស់។ ពាក្យប្រៀបធៀបផ្សេងៗអាចជួយសម្រួលទម្រង់ផ្លាស់ប្តូរ ដោយសារការធ្វើអ្វីអោយឃើញប្លែកៗ ពីភាពដែលយើងធ្លាប់ស្គាល់។ ពាក្យប្រៀបធៀបមួយណាដែលអ្នកប្រើ គឺមិនសំខាន់ប៉ុន្មានទេ តែការពិតវិញនោះគឺថា ក្រុមនេះបង្កើតពាក្យប្រៀបធៀបទាំងអស់គ្នា ដើម្បីបញ្ជាក់អោយច្បាស់ពីភាពមើលឃើញដូចគ្នាមួយនៃអនាគត។

- ទទួលស្គាល់ថាអ្វីដែលបង្កបង្កើតចំណេះដឹង ហើយរបៀបដែលបង្កើតវាគឺជាការពិភាក្សាយូរមកហើយមួយដែលមិនទាន់បានដោះស្រាយនៅឡើយ។ អ្នកខ្លះចាត់ទុកចំណេះដឹង គឺជាលទ្ធផលនៃដំណើរការរបស់ខ្លួនក្បាល មានជាមូលដ្ឋានលើផ្នែកទ្រឹស្តី និងរូបមន្តនានាដូចជា អ្នករក្សាទុកហេតុផលជាដើម អ្នកខ្លះទៀតចាត់ទុកជាបទពិសោធន៍ខាងវិញ្ញាណ ដែលមានមូលដ្ឋានលើការយល់ឃើញដោយអារម្មណ៍ និងប្រផ្តល់ផ្សេងៗ ជាប្រភពដំបូងនៃចំណេះដឹង គឺអ្នកពិសោធនិយម។

- គេគិតថាគំរូបង្កើតចំណេះដឹងនេះ បានត្រូវក្រុមហ៊ុនរបស់ជប៉ុនយកទៅប្រើប្រាស់បានមួយដង ហើយដើម្បីធ្វើអោយរីកចំរើនផ្នែកផលិតផល ដោយតម្រូវអោយមានសហប្រតិបត្តិការ (ធ្វើការរួមគ្នា) ពីក្រុមផ្នែកផ្សេងៗ ដែលមិនធ្លាប់ធ្វើការរួមគ្នា ហើយត្រូវបានគេសម្រិតសម្រាំងរកបានការពិតផ្សេងៗពីគ្នាជាច្រើន។ គំរូនេះបង្ហាញថាដើម្បីអោយក្រុមមួយបង្កើតចំណេះដឹង វាត្រូវការឱកាសជាច្រើនសារ ដើម្បីចែកចាយបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ (ចំណេះកាត់ស្មានយល់) មួយចូលក្នុងសង្គម ហើយនិងបញ្ចូលចំណេះដឹងនេះ ជាមួយគំរោងតាមទ្រឹស្តី (ចំណេះដឹងដែលចែងយ៉ាងច្បាស់លាស់)។ សកម្មភាពធ្វើការជាមួយគ្នារវាងចំណេះខាងកាត់ស្មានយល់ និងចំណេះដឹងដែលចែងយ៉ាងច្បាស់លាស់នេះ បាននាំមុខគេ។

ប្រភពផ្សេងៗ

"ក្រុមហ៊ុនបង្កើតចំណេះដឹង" I. Nonaka and H. Takeuchi, Oxford University Press, 1995.

"ទ្រឹស្តីអង្គការដែលរស់រវើក" G. Morgan, Sage Publications, 1989.

"ទ្រឹស្តីអង្គការ" D. Pugh, Penguin Books, 1997.